

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3

Factors The Operation of Student Care and Support System of Schools under
The Office of Nakhon Sawan Primary Educational Service Area 3

ภัสจิรา รื่นรวย¹, เยาวเรศ ภัคดีจิต², ทินกร ชอัมพงษ์³

Phasjira Ruenruai¹, Yaowares Pakdeejit², Tinnakorn Cha-am pong³

Corresponding Author E-mail: Phasjira.r@nsru.ac.th

Received: 2023-06-22; Revised: 2023-07-15; Accepted: 2023-08-28

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 2) ศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และ 4) สร้างสมการพยากรณ์การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 302 คน ที่ได้มาโดยการกำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซี่, และมอร์แกน และการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีค่าความเที่ยงอยู่ระหว่าง 0.85 – 0.93 ตามลำดับ และ 2) แบบสอบถามระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.98 การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ผลการศึกษาพบว่า

1) ระดับปัจจัยการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก 3) ค่าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีความสัมพันธ์กันทางบวก โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง 0.14 – 0.82 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) ปัจจัยการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สามารถพยากรณ์การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนได้ ร้อยละ 54.40 ดังสมการพยากรณ์ ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$y' = 0.822 + 0.245(X1) + 0.226(X2) + 0.203(X4) + 0.187(X3) + 0.166(X6)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$z' = 0.265(Z1) + 0.209(Z2) + 0.188(Z4) + 0.167(Z3) + 0.153(Z6)$$

คำสำคัญ: ปัจจัยที่ส่งผล, ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

¹ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

¹ Student in Master of Education Degree (Educational Administration), Nakhon Sawan Rajabhat University

² อาจารย์ที่ปรึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

² Advisor, Faculty of Education, Nakhon Sawan Rajabhat University

³ อาจารย์ที่ปรึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

³ Advisor, Faculty of Education, Nakhon Sawan Rajabhat University

Abstract

The objectives of this research were to 1) study the level of the factors affecting student care system operation 2) find out the level of student care system operation 3) investigate the relationship between the factors affecting student care system operation and 4) create the equations of factors affecting student care system operation. The sample consisted of administrators and teachers 302 obtained by using Krejcie, & Morgan formula and simple random sampling. The research instruments were questionnaires regarding to the factors affecting student care system operation with the reliability between 0.85 – 0.93 respectively and a questionnaire regarding to the level of student care system operation with the reliability of 0.98. The statistics used for data analysis were mean, standard deviation, person correlation coefficient and stepwise multiple regression analysis. The research findings were as follows:

1) The factors affecting student care system operation in overall was at high. 2) The level of student care system operation in overall was at high level. 3) The relationship between the factors affecting student care system operation was the positive relationship with the correlation coefficients were between 0.14 – 0.82 statistically significance at .01 and factors for the operation of the school's student care and support system affecting the operation of the school's student support system with statistical significance at the .01 level, can predict the operation of the school's student care and support system at 54.40 percent as the following forecasting equation:

Predictor Equation of the raw score

$$y' = 0.822 + 0.245 (X_1) + 0.226 (X_2) + 0.203 (X_4) + 0.187 (X_3) + 0.166 (X_6)$$

Predictor Equation of the standard score

$$z' = 0.265(Z_1) + 0.209(Z_2) + 0.188(Z_4) + 0.167(Z_3) + 0.153(Z_6)$$

Keywords: Factors Affecting, Student Care and Support System

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 4 พุทธศักราช 2562 ได้ให้ความสำคัญกับพัฒนาคน โดยในมาตรา 6 กล่าวว่า ความมุ่งหวังและหลักการจัดการศึกษา คือ เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรมในการดำเนินชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ส่วนมาตรา 22 กล่าวว่า แนวการจัดการศึกษายังให้ความสำคัญกับผู้เรียนทุกคน โดยยึดหลักว่าทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2562: 11-12)

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นการดำเนินงานของกระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นระบบที่เหมาะสมกับการพัฒนาป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนในยุคปัจจุบัน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นกระบวนการดำเนินงานที่มีองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การคัดกรอง 3) การส่งเสริมและพัฒนา 4) การป้องกันและแก้ปัญหา และ 5) การส่งต่อ โดยแนวคิดหลักสำคัญของการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือ เชื่อว่ามนุษย์ทุกคนมีศักยภาพที่จะเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ตลอดชีวิต เพียงแต่ใช้เวลาและวิธีการที่แตกต่างกัน เนื่องจากแต่ละคนมีความเป็นปัจเจกบุคคล ดังนั้น จึงยึดผู้เรียนเป็นสำคัญในการพัฒนา เพื่อดูแลช่วยเหลือ ป้องกันและแก้ไขปัญหา ซึ่งในการส่งเสริมความสำเร็จของงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ต้องอาศัยปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการดำเนินงาน คือบุคลากรทุกฝ่ายต้องตระหนักถึงความสำคัญของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ให้การสนับสนุนการดำเนินงานอย่างเหมาะสม ต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดนโยบายสำคัญให้โรงเรียนในสังกัดทุกแห่ง จัดให้มี

ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และดำเนินการอย่างจริงจัง ต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความยั่งยืน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2564: 2)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 กำหนดแนวทางการปฏิบัติงานพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนว่านอกจากกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบแล้วนั้น ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนนักเรียน ก็มีความสำคัญในการขับเคลื่อนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ประสบความสำเร็จเช่นเดียวกัน ซึ่งประกอบไปด้วย 1) ผู้บริหารสถานศึกษาที่ตระหนักถึงความสำคัญของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและให้การสนับสนุนการดำเนินงานหรือร่วมกิจกรรมตามความเหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ 2) ครูทุกคนและผู้เกี่ยวข้อง ก็จำเป็นต้องตระหนักให้ความสำคัญ มีทัศนคติที่ดีต่อนักเรียน และมีความสุขที่จะพัฒนานักเรียนในทุกด้าน 3) คณะกรรมการหรือคณะทำงานทุกคนจะต้องมีการประสานงานกันอย่างใกล้ชิด และมีการประชุมในแต่ละคณะอย่างสม่ำเสมอตามที่กำหนด 4) ครูที่ปรึกษาซึ่งเป็นบุคคลสำคัญในการดำเนินงาน โดยต้องได้รับความร่วมมือจากครูทุกคนในสถานศึกษา รวมทั้งการสนับสนุนในเรื่องต่าง ๆ จากสถานศึกษา และ 5) การอบรมให้ความรู้และทักษะ รวมทั้งการเผยแพร่ข้อมูลความรู้แก่ครูที่ปรึกษา ครูประจำชั้น ผู้เกี่ยวข้อง เพื่อเอื้อประโยชน์ต่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยเฉพาะเรื่องทักษะการให้คำปรึกษาเบื้องต้น และแนวทางการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3. 2562: 3)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังที่กล่าวมานั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3 โดยผู้วิจัยได้ ทำการสังเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ออกเป็น 5 ปัจจัย ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านผู้บริหาร หรือภาวะผู้นำ 2) ปัจจัยด้านครูและบุคลากร 3) ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน 4) ปัจจัยด้านการทำงานเป็นทีม 5) ปัจจัย ด้านงบประมาณ และ 6) ปัจจัยด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและ ผู้เกี่ยวข้อง ได้นำผลการศึกษาไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานเพื่อพัฒนาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3
2. เพื่อศึกษาระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่งผลกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3
4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3

การทบทวนวรรณกรรม

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3 ผู้ศึกษาได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตามลำดับต่อไปนี้

1. ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

1.1 ปัจจัยด้านผู้บริหาร/ภาวะผู้นำ

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2559: 30) กล่าวว่า ผู้บริหารโรงเรียนให้การสนับสนุนและ เอื้ออำนวยความสะดวก ในการประสานงานกับผู้เกี่ยวข้องในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

นฤมล กอบแก้ว (2559: 65) กล่าวว่า ภาวะผู้นำใฝ่บริการของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อ การดำเนินงานตามระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือ ความสามารถในการบริหารองค์กรให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงคุณภาพ มีความคิดกว้างไกล มองอนาคต อย่างคนที่มองโลกในแง่ดี ทันสมัยต่อการจัดการศึกษา

จากปัจจัยด้านผู้บริหาร/ภาวะผู้นำ สรุปได้ว่า บุคคลที่ได้รับการแต่งตั้ง หรือบุคคลที่ได้รับความไว้วางใจ ยกย่องให้เป็นผู้นำในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ มีอำนาจในการชี้แนะ สั่งการ มอบหมายงาน นอกจากนี้ยังต้องมีทักษะ การสื่อสารและการโน้มน้าวใจที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้สมาชิกร่วมกันปฏิบัติงานให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

1.2 ปัจจัยด้านครูและบุคลากร

ชฎารัตน์ พลเดช (2558: 64) กล่าวว่า ครู ประกอบไป ด้วยทัศนคติ ความรู้ ความสามารถ จรรยาบรรณ มนุษย์สัมพันธ์และการทำงานเป็นทีมของครู อันจะส่งผลให้การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนประสบความสำเร็จ

อัญทิรา วดี (2561: 52) กล่าวว่า การปฏิบัติงานของครูหมายถึงครูปฏิบัติหน้าที่ในการดำเนินงานระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามที่ได้รับมอบหมายได้อย่างเต็มใจเต็มที่ที่มีการส่งเสริมสนับสนุนให้ นักเรียนมีกิจกรรมต่างที่สามารถ นำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน วันได้มีการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อคัดกรองและนำผลมาพัฒนาให้นักเรียนด้วยกิจกรรมที่ หลากหลายและเหมาะสม

จากปัจจัยด้านครูและบุคลากร สรุปได้ว่า คน (Man) คือ ครูผู้สอนหรือครูที่ปรึกษา มีความรู้เกี่ยวกับภาระ งานในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เข้าใจธรรมชาติของผู้เรียนและพัฒนาการของผู้เรียนตามวัย มีหลักจิตวิทยา มีทักษะการสังเกต การสัมภาษณ์ การให้คำปรึกษาการแก้ปัญหาของนักเรียน การสื่อสาร การติดต่อประสานงาน มีเจตคติที่ดี ต่อการดูแลและพัฒนาผู้เรียน รวมไปถึงมีความสนใจและมุ่งมั่นที่จะพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ที่สำคัญจะต้องปรับตัวให้เท่าทัน เทคโนโลยี พร้อมเรียนรู้สิ่งใหม่ที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงในโลกยุคปัจจุบัน และตระหนักถึงผู้เรียนในยุคปัจจุบันที่เติบโตมา พร้อมกับเทคโนโลยีในยุคดิจิทัล

1.3 ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน

ชฎารัตน์ พลเดช (2558: 76) กล่าวว่า ความตระหนัก ความรู้ความเข้าใจ การสร้างเครือข่ายและความ ร่วมมือกับทางโรงเรียนของผู้ปกครอง เครือข่าย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอันจะส่งผลให้การดำเนินงานระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียนประสบความสำเร็จ

ดวงพร สุพลดี (2561: 38) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน และชุมชนในการจัดการศึกษา นับเป็น กระบวนการที่สำคัญ ที่จะช่วยพัฒนาการศึกษาให้ตอบสนองความต้องการของท้องถิ่น โดยเฉพาะ ในโรงเรียนขนาดเล็ก หาก ชุมชนมีส่วนร่วมในการสนับสนุนทรัพยากรการศึกษา รวมถึงการเชิญ ผู้ปกครองที่มีความรู้และมีเวลาว่างมาเป็นครูพ่อนักเรียนให้ ความรู้ด้านวิชาการ ด้านภูมิปัญญาภูมิปัญญาท้องถิ่น ย่อมเกิดผลดีทั้งต่อโรงเรียนที่ได้บุคลากรเพิ่ม ส่วนผู้ปกครองย่อมภาคภูมิใจที่ ได้สอนบุตรหลาน ในโรงเรียนรวมถึงนักเรียนที่จะมีความเคารพและนับถือในตัวผู้ปกครองเพิ่มมากขึ้น ซึ่งเป็นการสร้าง ความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน

จากปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน สรุปได้ว่า ผู้ปกครองและชุมชนที่มีส่วนร่วมและร่วมมือใน การดำเนินการตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีส่วนร่วมในการวางแผนและกำหนดนโยบายการดำเนินงานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน มีการสร้างเครือข่ายผู้ปกครองในการแก้ไขปัญหาของนักเรียน ดังนั้น โรงเรียนควรได้รับความร่วมมือจาก ผู้ปกครองและชุมชนในการเอาใจใส่ดูแลช่วยเหลือนักเรียนหรือบุตรหลาน ด้วยการติดต่อ สื่อสารกับโรงเรียนจัดตั้งเครือข่าย ผู้ปกครองในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ให้ความร่วมมือในกิจกรรมต่าง ๆ รวมทั้งมีการวางแผนงานร่วมกับ โรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ของผู้ปกครองและชุมชน

1.4 ปัจจัยด้านการทำงานเป็นทีม

วรรณภา เย็นมนัส (2557: 88) กล่าวว่า สถานศึกษามีการกำหนด บทบาท อำนาจหน้าที่ และความ รับผิดชอบให้แก่ คณะทำงานหรือคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ของงานระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างชัดเจน ซึ่งถือเป็น คุณลักษณะ ของการทำงานเป็นทีมที่ดี ทำให้ทีมงานเข้าใจในวัตถุประสงค์ อย่างชัดเจนและเห็นด้วยกับเป้าหมายของโรงเรียน

นฤมล กอบแก้ว (2559: 69) กล่าวว่า การทำงานเป็นทีม ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน คือ การวางแผนโดยเน้นการมีส่วนร่วมของสมาชิกในทีม สร้างพื้นฐานความรู้ ความเข้าใจในการทำงานเป็นทีม ตระหนักและเห็นความสำคัญของทีม ตั้งวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนมุ่งสู่การปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกัน

จากปัจจัยด้านการทำงานเป็นทีมที่กล่าวมานั้น สรุปได้ว่า การทำงานเป็นทีมส่งผลต่อการดำเนินงานตาม ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือ การวางแผนโดยเน้นการมีส่วนร่วมของสมาชิกในทีม สร้างพื้นฐานความรู้ความเข้าใจใน

การทำงานเป็นทีม ตระหนักและเห็นความสำคัญของทีม เสริมสร้างความสามัคคีและการสร้างความเข้มแข็งในเครือข่ายการทำงานเป็นทีมให้ผลลัพธ์ที่ดีกว่าการทำงานด้วยบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือทำคนเดียว

1.5 ปัจจัยด้านงบประมาณ

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2559) กล่าวว่า งบประมาณ หมายถึง รูปแบบที่แสดงถึงแผนการใช้เงินในอนาคต โดยมีการคาดประมาณเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายของกิจกรรมต่าง ๆ ที่พึงเกิดขึ้น ควบคู่ไปกับ รายรับที่คาดว่าจะได้รับจากกิจกรรมต่าง ๆ ในช่วงเวลานั้น ๆ งบประมาณจึงเป็นปัจจัยสำคัญอีกปัจจัยหนึ่งในการขับเคลื่อนระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2559: 24) กล่าวว่า ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยี หมายถึง การผลิตหรือจัดหาสื่อเทคโนโลยี นวัตกรรมให้การสนับสนุนการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูประจำชั้นครูที่ปรึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

ดวงพร สุพลดี (2561: 38) กล่าวว่า การบริหารและการจัดการศึกษาของโรงเรียน มีวัตถุประสงค์เพื่อให้โรงเรียนจัดการศึกษาอย่างเป็นอิสระ คล่องตัว สามารถบริหารการจัดการศึกษาได้สะดวก งบประมาณจึงเป็นปัจจัยที่มีส่วนในการดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เกิดประสิทธิภาพขึ้นได้

จากปัจจัยด้านงบประมาณที่กล่าวมานั้น สรุปได้ว่า ปัจจัยด้านงบประมาณเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยมีองค์ประกอบของงบประมาณ คือ รายรับ รายจ่าย และแผนงาน เพื่อวางแผนการใช้เงินในอนาคตโดยคำนึงถึงหลักการประหยัด มีประสิทธิภาพ และเสมอภาค เพื่อให้การดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นไปอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

1.6 ปัจจัยด้านการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล

วรรณภา เย็นมนัส (2557: 88) กล่าวว่า การนิเทศ ติดตามและ ประเมินผล เป็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญเพื่อให้การช่วยเหลือ แนะนำ แก้ไขปัญหาและพัฒนางานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน โดยกระบวนการนิเทศอาจอยู่ในรูปแบบที่หลากหลายและเหมาะสมกับโรงเรียน มีการประเมินผล และการติดตามประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อพัฒนา ระบบงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและทำการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์การจัดระบบงานระบบ ดูแลช่วยเหลือ นักเรียนภายในโรงเรียนกับโรงเรียนอื่น และเครือข่ายโรงเรียน

นฤมล กอบแก้ว (2559: 75) กล่าวว่า การสร้างความน่าเชื่อถือในการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน โดยการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ และประสานความร่วมมือในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง นำเสนอข้อมูล ความรู้ เทคนิควิธีที่เป็นประโยชน์ต่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประชาสัมพันธ์ผลการปฏิบัติงาน โดยจัดนิทรรศการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูแต่ละคน ให้ผู้ปกครอง ใช้ชุมชนรับรู้ มีการจัดทำสรุปผลงานประจำปี

จากปัจจัยด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผลที่กล่าวมานั้น สรุปได้ว่า ปัจจัยด้านการนิเทศ ติดตามและ ประเมินผลส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง การสร้างความน่าเชื่อถือในการบริหารระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยให้คำปรึกษา ชี้แนะและให้ความช่วยเหลือต่อการดำเนินกิจกรรมตามกระบวนการของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องตามสภาพจริง และติดตามประเมินผลโดยพิจารณาจากรายงานสรุปผลการปฏิบัติงาน นำผลการประเมินที่เป็นจุดเด่นมาส่งเสริม ร่วมกับปรับปรุงแก้ไขในจุดด้อย สร้างขวัญกำลังใจให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน และเผยแพร่ผลงานให้เป็นที่ประจักษ์ต่อสาธารณชนหลักการและแนวคิดที่เกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2.1 ความหมายของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ชฎารัตน์ พลเดช (2558:9) การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นกระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างขั้นตอน พร้อมวิธีการและเครื่องมือที่ชัดเจน โดยมีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินการ มีการประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับครูที่เกี่ยวข้อง หรือบุคคลภายนอก รวมทั้งการสนับสนุนส่งเสริมจากโรงเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559: 8) กล่าวว่า ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง กระบวนการดำเนินงานที่มุ่งให้การคุ้มครอง ป้องกัน ดูแลให้ความช่วยเหลือและส่งเสริมพัฒนาศักยภาพนักเรียน อย่างมีแบบแผนและมีขั้นตอนที่ชัดเจน โดยครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงานร่วมกับบุคลากรทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน เพื่อให้นักเรียนเป็นคนเก่ง คนดี มีความสุข มีสมรรถนะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีทักษะชีวิต มีภูมิคุ้มกันอย่างเหมาะสม เพียงพอต่อการดำรงชีวิตให้อยู่รอดปลอดภัยจากสภาวะการณ์ต่าง ๆ

จากความหมายที่กล่าวมานั้น สรุปได้ว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง กระบวนการดำเนินงานมุ่งให้การคุ้มครอง ป้องกัน ดูแลให้ความช่วยเหลือและส่งเสริมพัฒนาศักยภาพนักเรียน อย่างมีขั้นตอน พร้อมด้วยวิธีการและเครื่องมือการทำงานอย่างชัดเจน มีครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น เป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงานร่วมกับบุคลากรทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้บริหารและครูทุกคน เพื่อให้นักเรียนเป็นคนเก่ง คนดี มีความสุข มีสมรรถนะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีทักษะชีวิต มีภูมิคุ้มกันอย่างเหมาะสม เพียงพอต่อการดำรงชีวิตให้อยู่รอดปลอดภัยจากสภาวะการณ์ต่าง ๆ

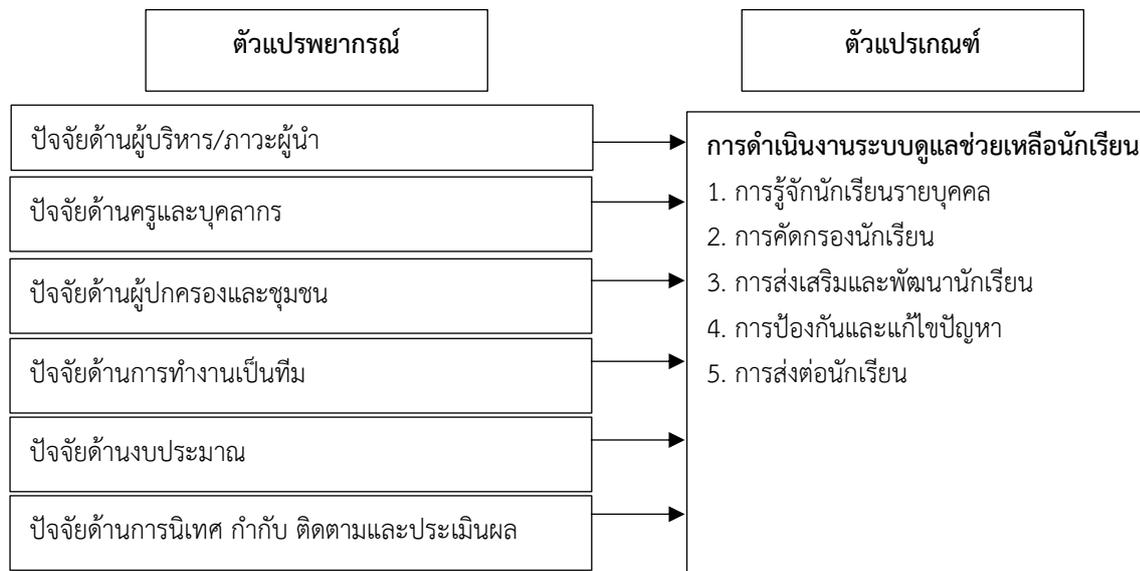
2.2 ขอบข่ายการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562: 60 - 73) กล่าวว่า ขอบข่ายการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีองค์ประกอบสำคัญ 5 ประการ ดังนี้ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริมและพัฒนา 4) การป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข และ 5) การส่งต่อ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 (2562: 23) กล่าวว่า แนวทางการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานักเรียน 5 ข้อ คือ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริมนักเรียน 4) การป้องกันและแก้ไขปัญหา และ 5) การส่งต่อ

จากขอบข่ายกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่กล่าวมานั้น สรุปได้ว่า ขอบข่ายกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีองค์ประกอบสำคัญ 5 ประการคือ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริมพัฒนา 4) การป้องกันและแก้ไขปัญหา 5) การส่งต่อ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3 ผู้วิจัยได้ดำเนินการขั้นตอนการวิจัย ดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3 ปีการศึกษา 2565 จำนวนประชากรจำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 197 คน ครูจำนวน 1,124 คน รวม 1,321 คน จากทั้งหมด 197 โรงเรียน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ปีการศึกษา 2565 โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากการเปิดตารางเครซี, และมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 302 คน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Sample Random Sampling) ด้วยวิธีจับฉลาก

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลคั้งนี้เป็นแบบสอบถามสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 จำนวน 1 ฉบับ ประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (checklist) จำนวน 4 ข้อ ได้แก่ เพศ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 จำนวน 44 ข้อ โดยปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีทั้งหมด 6 ปัจจัย ดังนี้ 1) ปัจจัยด้านผู้บริหาร/ภาวะผู้นำ 2) ปัจจัยด้านครูและบุคลากร 3) ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน 4) ปัจจัยด้านการทำงานเป็นทีม 5) ปัจจัยด้านงบประมาณ และ 6) ปัจจัยด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับโดยมีเกณฑ์ในการให้คะแนนดังนี้

5 หมายถึง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 จำนวน 47 ข้อ โดยการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีทั้งหมด 5 ด้าน ดังนี้ 1) การรู้จักนักเรียนรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน 4) การป้องกันและแก้ไขปัญหา และ 5) การส่งต่อนักเรียน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับโดยมีเกณฑ์ในการให้คะแนนดังนี้

5 หมายถึง มีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ในการสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยคั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อนำข้อมูลต่าง ๆ มาวิเคราะห์เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 โดยศึกษาใน 6 ปัจจัย ดังนี้ 1) ปัจจัยด้านผู้บริหาร/ภาวะผู้นำ 2) ปัจจัยด้านครูและบุคลากร 3) ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน 4) ปัจจัยด้านการทำงานเป็นทีม 5) ปัจจัยด้านงบประมาณ และ 6) ปัจจัยด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผลและศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 โดยศึกษาใน 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคล 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน 3) ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน 4) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา 5) ด้านการส่งต่อนักเรียน

2. ศึกษารูปแบบและวิธีการสร้างแบบสอบถาม และเทคนิคการตั้งข้อคำถามแบบสอบถามจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง

3. กำหนดกรอบเพื่อสร้างแบบสอบถามและสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมตัวแปร จำนวน 91 ข้อ ประกอบด้วยแบบสอบถามตอนที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำนวน 44 ข้อ และแบบสอบถามตอนที่ 3 การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำนวน 47 ข้อ

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและให้ข้อเสนอแนะปรับปรุงแก้ไข
 5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว จำนวน 91 ข้อ เสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหาของปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3 ให้มีความถูกต้องและชัดเจน โดยมีผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน
 6. หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective congruence: IOC) ของแต่ละข้อคำถาม โดยให้ผู้เชี่ยวชาญลงความเห็นว่าคุณค่าแต่ละข้อวัดได้ตรงวัตถุประสงค์ ที่ต้องการหรือไม่ โดยนำข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปมาใช้ โดยใช้เกณฑ์ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณ (สายทิพย์ ยะฟู. 2560: 128 - 129) ดังนี้
 - ให้คะแนน +1 แน่ใจว่าสอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์
 - ให้คะแนน 0 ไม่แน่ใจว่าสอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์
 - ให้คะแนน -1 แน่ใจว่าไม่สอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์
 7. นำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าความตรงเชิงเนื้อหา โดยวิธีหาค่าดัชนี ความสอดคล้อง (IOC) ซึ่งข้อคำถามเดิมมี 91 ข้อ เมื่อผ่านการประเมินของผู้เชี่ยวชาญแล้วนั้น มีข้อคำถามสอดคล้องตามวัตถุประสงค์จำนวน 91 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์อยู่ระหว่าง 0.67 - 1.00 นำข้อคำถามทั้ง 91 ข้อ มาใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป
 8. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครู ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ในระหว่างวันที่ 19 - 23 ธันวาคม 2565
 9. นำข้อมูลที่ได้จากการทดลองใช้มาหาค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม โดยคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ผลปรากฏว่า แบบสอบถามปัจจัยด้านผู้บริหาร/ภาวะผู้นำ มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.932 ปัจจัยด้านครูและบุคลากร มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.873 ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.912 ปัจจัยด้านการทำงานเป็นทีม มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.824 ปัจจัยด้านงบประมาณ มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.795 และปัจจัยด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.847 ส่วนแบบสอบถามการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.976
 10. จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอรับความเห็นชอบและ นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลในการวิจัยต่อไป
- วิธีรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์**
- ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอน ดังนี้
1. ผู้วิจัยขอหนังสือรับรองจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ถึงผู้บริหารสถานศึกษาและครูของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารและครูของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3
 2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถาม (Google Form) ถึงผู้บริหารสถานศึกษาและครู โดยผ่านช่องทาง e-office ของโรงเรียน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3 ในระหว่างวันที่ 3 - 6 มกราคม 2566
 3. ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนกลับครบทั้ง 302 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100
 4. เมื่อได้รับแบบสอบถามคืนกลับ ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูล
- สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์**
- การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการคำนวณค่าสถิติต่าง ๆ มีขั้นตอนดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่ และการหาค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3 วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. วิเคราะห์ระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3 วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
4. วิเคราะห์หาค่าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3 โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน
5. วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ในการสร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3 ระหว่างตัวแปรพยากรณ์กับตัวแปรเกณฑ์ โดยวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัย สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

1. ระดับปัจจัยการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.64) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้
 - 1.1 ปัจจัยด้านการทำงานเป็นทีม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.64)
 - 1.2 ปัจจัยด้านผู้บริหาร/ภาวะผู้นำ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.70)
 - 1.3 ปัจจัยด้านครูและบุคลากร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.60)
 - 1.4 ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.61)
 - 1.5 ปัจจัยด้านการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$, S.D. = 0.67)
 - 1.6 ปัจจัยด้านงบประมาณ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.07$, S.D. = 0.60)
2. ระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.63) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้
 - 2.1 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.64)
 - 2.2 ด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.62)
 - 2.3 ด้านการส่งต่อนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.61)
 - 2.4 ด้านการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 0.64)
 - 2.5 ด้านการคัดกรองนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 0.63)
3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่งผลกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3 มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 1 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าความสัมพันธ์สูงสุด คือ ปัจจัยด้านผู้บริหาร/ภาวะผู้นำ ($r_{xy} = 0.822$) รองลงมา คือ ปัจจัยด้านครูและบุคลากร ($r_{xy} = 0.713$) ปัจจัยด้านการทำงานเป็นทีม ($r_{xy} = 0.690$) ปัจจัยด้านการนิเทศฯ ($r_{xy} = 0.636$) และปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน ($r_{xy} = 0.634$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3

ปัจจัย	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X ₀	Y ₀
X ₁	1.00							
X ₂	.572**	1.00						
X ₃	.869**	.640**	1.00					
X ₄	.591**	.676**	.604**	1.00				
X ₅	.523**	.604**	.869**	.778**	1.00			
X ₆	.624**	.717**	.557**	.694**	.162	1.00		
X ₀	.826**	.621**	.748**	.462**	.067	.515**	1.00	
Y ₀	.822**	.713**	.634**	.690**	.139	.636**	.763**	1.00

** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 1 แสดงค่าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3

4. การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเพื่อสร้างสมการพยากรณ์การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3 โดยใช้ปัจจัยการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นตัวพยากรณ์ พบว่า ปัจจัยด้านผู้บริหาร/ภาวะผู้นำ ปัจจัยด้านครูและบุคลากร ปัจจัยด้านการทำงานเป็นทีม ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน และปัจจัยด้านการนิเทศฯ เป็นปัจจัยทางการดำเนินงานที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์ร่วมกัน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณสะสมเท่ากับ .822 สามารถพยากรณ์การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ได้ร้อยละ 54.40 สร้างสมการพยากรณ์การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$y^{\wedge} = 0.822 + 0.245(X_1) + 0.226(X_2) + 0.203(X_4) + 0.187(X_3) + 0.166(X_6)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$z^{\wedge} = 0.265(Z_1) + 0.209(Z_2) + 0.188(Z_4) + 0.167(Z_3) + 0.153(Z_6)$$

อภิปรายผล

จากการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3 มีข้อค้นพบที่ควรนำมาอภิปรายตามวัตถุประสงค์ และสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

1. ระดับปัจจัยส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3 ทั้ง 6 ปัจจัย โดยภาพรวม พบว่าอยู่ในระดับมาก ซึ่งเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ 1) ปัจจัยด้านการทำงานเป็นทีม 2) ปัจจัยด้านผู้บริหาร/ภาวะผู้นำ 3) ปัจจัยด้านครูและบุคลากร 4) ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน 5) ปัจจัยด้านการนิเทศฯ กำกับ ติดตามและประเมินผล และ 6) ปัจจัยด้านงบประมาณ มีประเด็นที่น่าสนใจและนำมาอภิปราย ดังนี้

1.1 ปัจจัยด้านการทำงานเป็นทีม โดยภาพรวมส่งผลอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายชื่อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ทุกฝ่ายร่วมกันแก้ไขปัญหาของนักเรียน ตามการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สอดคล้องกับการวิจัยของของ นฤมล กอบแก้ว (2559) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ปัจจัยด้านการทำงานเป็นทีม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

1.2 ปัจจัยด้านผู้บริหาร/ภาวะผู้นำ โดยภาพรวมส่งผลอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารมีความรู้ ความเข้าใจและความสามารถในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ดวงพร สุพลดี (2561) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนในอำเภอบรรพตพิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 พบว่า ปัจจัยด้านผู้บริหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

1.3 ปัจจัยด้านครูและบุคลากร โดยภาพรวมส่งผลอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูมีความรู้ ความเข้าใจและความสามารถในการปฏิบัติงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ขวาร์ตน์ พลเดช (2558) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 พบว่า ปัจจัยด้านครูและบุคลากร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.4 ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน โดยภาพรวมส่งผลอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้ปกครองและชุมชนให้ข้อมูลที่เป็นจริงและเป็นประโยชน์ในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ดวงพร สุพลดี (2561) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 พบว่า ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.5 ปัจจัยด้านการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล โดยภาพรวมส่งผลอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษาจัดให้มีการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่องตลอดปีการศึกษา สอดคล้องกับ วรธรรมา เย็นมนัส (2557) ศึกษาเรื่อง การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 พบว่า ปัจจัยด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษา

1.6 ปัจจัยด้านงบประมาณ โดยภาพรวมส่งผลอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนใช้งบประมาณเพื่อให้การดูแลช่วยเหลือ นักเรียนเป็นไปอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ขอนนฤมล กอบแก้ว (2559) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ปัจจัยด้านงบประมาณส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2. ระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคล ด้านการส่งต่อนักเรียน ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการคัดกรองนักเรียน เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านมีผลอภิปราย ดังนี้

2.1 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การดำเนินการติดตามและช่วยเหลือนักเรียนในกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหาอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง โดยยึดหลักเมตตาธรรมและใช้หลักจิตวิทยา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ โสพิศ ภาชนะ (2561) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และหัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและครูผู้สอน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2.2 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การดำเนินการเยี่ยมบ้านนักเรียนอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง เพื่อให้ทราบสภาพความเป็นอยู่ของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัญทิรา วดี (2561) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร พบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

2.3 ด้านการส่งต่อนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การวางแผนงานในการส่งต่อนักเรียนกลุ่มมีปัญหาเพื่อให้ความช่วยเหลืออย่างมีระบบจากครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา ไปยังครูแนะแนว ครูฝ่ายปกครอง และครูวิชาการ (การส่งต่อภายใน) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ แดน ศรีชนะวัฒน์ (2555) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า ประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการส่งต่อนักเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

2.4 ด้านการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน (Classroom Meeting) อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นฤมล กอบแก้ว (2559) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

2.5 ด้านการคัดกรองนักเรียน โดยภาพรวมส่งผลอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดทำเอกสารสารสนเทศผลการคัดกรองนักเรียนที่เป็นปัจจุบันและจัดเก็บอย่างเป็นระบบของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรณภา เย็นมนัส (2557) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 พบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ด้านการคัดกรองนักเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่งผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 เมื่อวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์กับตัวแปรเกณฑ์ พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 1 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง ทั้งนี้เนื่องมาจาก การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีความสำคัญต่อคุณภาพของการจัดการศึกษาสถานศึกษาสถานศึกษาจึงตอบรับนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ในเรื่องของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีการกำหนดกรอบโครงสร้างการบริหารสถานศึกษาอย่างชัดเจน มีการอบรมพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครู มีแผนกลยุทธ์ในการบริหารจัดการศึกษา มีแผนนิเทศติดตาม มุ่งเน้นการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพราะเป็นงานหลักที่จะส่งผลกระทบต่อเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ดวงพร สุพลดี (2561) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนในอำเภอบรรพตพิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในอำเภอบรรพตพิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ผลวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณและสร้างสมการพยากรณ์การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 พบว่า ปัจจัยด้านผู้บริหาร/ภาวะผู้นำ ปัจจัยด้านครูและบุคลากร ปัจจัยด้านการทำงานเป็นทีม ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน และปัจจัยด้านกรณีพิเศษ เป็นปัจจัยที่สามารถพยากรณ์การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน ข้อที่ 2 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณสะสมเท่ากับ .747 สามารถพยากรณ์การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้ร้อยละ 54.40 ($R^2 = 0.544$) และสร้างสมการพยากรณ์การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในรูปคะแนนดิบได้ ดังนี้

$$y' = 0.822 + 0.245(X_1) + 0.226(X_2) + 0.203(X_4) + 0.187(X_3) + 0.166(X_6)$$

ปัจจัยด้านผู้บริหาร/ภาวะผู้นำ พบว่า เป็นปัจจัยที่ส่งผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 มากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารที่มีความรู้ความสามารถ มีทักษะใช้ศาสตร์และศิลป์ในการบริหารจัดการ มุ่งบริหารคนและบริหารงานเพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดี จะช่วยสนับสนุน

พัฒนาสถานศึกษาสู่เป้าหมายตามที่ตั้งไว้ร่วมกัน ดังนั้นในการบริหารจัดการศึกษาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนจำเป็นต้องอาศัยภาวะผู้นำของผู้บริหาร เป็นปัจจัยส่งเสริมความสำเร็จ ในการวางแผนงาน สนับสนุน ดูแลให้คำปรึกษา ส่งเสริมให้การดำเนินงานดังกล่าวเกิดประโยชน์และก่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชฎารัตน์ พลเดช (2558) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 พบว่า ปัจจัยด้านผู้บริหารส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

จากสรุปผลการวิจัยและการอภิปรายผลการวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น นครสวรรค์ เขต 3 มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น นครสวรรค์ เขต 3 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก จึงควรส่งเสริมสนับสนุนทุกปัจจัยการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนให้สอดคล้องกับนโยบาย และแนวทางการปฏิบัติงานของสถานศึกษา

1.2 ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือ ปัจจัยด้านผู้บริหาร/ภาวะผู้นำ ปัจจัยด้านครูและบุคลากร ปัจจัยด้านการดำเนินงานเป็นทีม ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน และปัจจัยด้านการนิเทศฯ สามารถส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น นครสวรรค์ เขต 3 ได้ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษา ครูและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายสามารถนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปใช้เพื่อวางแผน ปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านงบประมาณ นั้นส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนน้อยที่สุด ดังนั้นการที่จะพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีคุณภาพ จึงควรศึกษาปัจจัยด้านงบประมาณที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา

2.2 เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านผู้บริหาร/ภาวะผู้นำ นั้นส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมากที่สุด ดังนั้นการที่จะพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีคุณภาพ จึงควรศึกษาปัจจัยด้านการบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- ชฎารัตน์ พลเดช. (2558). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ดวงพร สุพลดี. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนในอำเภอบรรพตพิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น นครสวรรค์ เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- แดน ศรีชนะวัฒน์. (2555). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับมัธยมศึกษาเขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครินทร์.
- นฤมล กอบแก้ว. (2559). ปัจจัยการคัดสรรที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- วรรณภา เย็นมนัส. (2557). การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3. (2562). คู่มือการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและ
คุ้มครองนักเรียนของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3.
นครสวรรค์: ผู้แต่ง.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2559). คู่มือการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน. (พิมพ์ครั้งที่ 3).
กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- _____. (2562). ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หลักการ แนวคิด และทิศทางในการดำเนินงาน. (พิมพ์ครั้งที่ 2).
กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- _____. (2564). คู่มือ การคัดเลือกสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อรับรางวัลระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประจำปี 2564. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2562). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
(ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2559). การพัฒนาความเข้มแข็งระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนหลักสูตรครูที่ปรึกษา.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- โสพิศ ภาชนะ. (2561). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ
โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต
(การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- อัญธิรา วาดี. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา).
มหาวิทยาลัยบูรพา.